

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobkyň:

a) G.F.

b) nezletilá A. F.

c) nezletilá A. F.

všichni zastoupeni JUDr. Matějem Šedivým, advokátem
se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra

Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. prosince 2023, č. j. OAM-1265/ZA-ZA11-ZA01-2023, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobkyním udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Uvedené rozhodnutí napadla žalobkyně a) jménem svým a svých nezletilých dětí – žalobkyně b) a žalobkyně c) (dále také jen „žalobkyně“) v celém rozsahu včas podanou žalobou. Namítala, že napadené rozhodnutí je nezákonné, protože se neadekvátně vypořádává s uplatněnou argumentací. Žalobkyně a) uvedla, že její manžel chtěl v zemi původu zahájit podnikatelskou činnost, v rámci které by obchodoval s ovocem a zeleninou. Za tím účelem si vzal úvěr od soukromé osoby, ale protože nebyl v podnikání úspěšný, nemohl jej řádně a včas splatit. V důsledku toho čelila celá rodina výhrůžkám a pronásledování ze strany věřitele. To vyvrcholilo incidentem, kdy věřitel sledoval žalobkyni a) v motorovém vozidle, ta v důsledku toho havarovala a byla zraněna. Trestní oznámení v souvislosti s jednáním věřitele ale nepodala.
3. Žalobkyně a) vytkla žalovanému, že v řízení nepostupoval dle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), protože je nevedl způsobem vedoucím ke zjištění skutečného stavu věci. Odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečným způsobem nehodnotí činnost policejního orgánu v domovském státě žalobkyň, natož činnost či existenci kontrolního orgánu policie, ke kterému by žalobkyně a) mohla směřovat své případné obavy z pronásledování a z nečinnosti policejního orgánu.
4. Dle žalobkyně a) jejich příběh splňuje parametry doplňkové ochrany, přičemž sekundárně namítla deficit posouzení humanitárních důvodů podané žádosti, neboť z její výpovědi vyplynulo, že je ve složité a neřešitelné finanční situaci, protože není schopna v zemi původu financovat životní náklady rodiny, se kterou přesídlila do České republiky. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí nevyplývá, co si žalovaný myslí o důvodech obav žalobkyně a) a posouzení kvality jejího života v případě návratu do domovského státu.
5. S ohledem na výše uvedené žaloba navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný uvedl, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně a) a jejich nezletilých dcer je obava z věřitelů, vůči kterým má její manžel neuhrazenou pohledávku.
7. Žalobní námitky dle něho zestručňují obsah sdělení učiněných žalobkyní a) v průběhu správního řízení s akcentem na nedostatečnost posouzení činnosti policejního orgánu v jejím domovském státě, stejně jako existenci kontrolního orgánu policie, ke kterému by žalobkyně a) mohla směřovat své případné obavy z pronásledování a z nečinnosti policejního orgánu. Žaloba dále apeluje na neřešitelnou ekonomickou situaci.
8. K ekonomické situaci žalovaný odkázal na ustálenou judikaturu, která se k migraci z ekonomických důvodů váže, jakkoli žalobkyně a) v průběhu správního řízení ekonomickou situaci své rodiny tak, jak v žalobě, nedramatizovala.
9. K otázce kontrolních mechanismů práce policie žalovaný konstatoval, že žalobkyně a) v zemi původu ani pomoc policie nevyhledala, není tedy zřejmé, k čemu by měla být práce kontrolních mechanismů nápomocná a proč by se jí měl žalovaný při svém rozhodování vůbec zabývat. Správní orgán je totiž při posuzování azylového příběhu žadatelů povinen

vycházet pouze z toho, co žadatelé v řízení tvrdí, případně prokazují, a není povinen (ale ani oprávněn) jakkoliv domýšlet důvody vedoucí k možnému udělení mezinárodní ochrany. K práci policie se přitom správní orgán podrobně vyjádřil v pasáži, kde hodnotí i pasivitu žalobkyně a) využít nejprve vnitřní ochranu v zemi svého původu.

10. Z výše uvedeného je tak dle žalovaného zřejmé, že azylový příběh žalobkyň postrádá jakékoliv azylově relevantní skutečnosti, pro které by jim správní orgán mohl mezinárodní ochranu v některé z jejich forem udělit.
11. Sdělení žalobkyně a) ve svém souhrnu nevedou v důsledku k předpokladům, jež by mohly být považovány za zdroj důvodných obav z pronásledování či vážné újmy. Důvody závěrů vyslovených správním orgánem jsou z odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně zřejmé. Ani doplňková ochrana nebyla žalobkyním udělena, neboť na základě individuálního posouzení případu žalovaný neshledal přítomnost opodstatněných obav ze skutečného nebezpečí vážné újmy. Skutečnosti prezentované v této souvislosti žalobkyní a) ani po zohlednění shromážděných podkladových informací o zemi původu netvoří logický předpoklad vystavení osob žalobkyň riziku pronásledování či skutečného nebezpečí vážné újmy pro případ návratu do Ázerbájdžánu.
12. Závěrem svého vyjádření proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Věc projednal a rozhodl bez nařízení jednání při splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s. ř. s., když žalovaný s tímto postupem soudu výslovně souhlasil a žalobkyně na výzvu krajského soudu obsahující řádné poučení (zástupci žalobkyň doručeno dne 29. 2. 2024) nevyjádřily nesouhlas s takovým postupem.
14. V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.
15. Žalobkyně a) podala dne 15. 9. 2023 jménem svým a zároveň jménem žalobkyň b) a c) žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice.
16. Dne 20. 9. 2023 v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že je muslimka, politika ji nezajímá, její manžel zůstal v Ázerbájdžánu. V zemi původu měla naposledy společnou domácnost s manželem, dcerami a svojí matkou v Baku, kde stále žije manžel. Dne 7. 9. 2023 odletěla s dcerami a svojí matkou z Baku do Budapešti, ještě tentýž den tam pro ně přijel její bratr a odvezl je do Prahy. Uvedla, že se s ničím neléčí, žádné léky neužívá.
17. V průběhu pohovoru k podané žádosti konaného téhož dne žalobkyně a) svá tvrzení rozvedla. Zemi původu se rozhodla opustit v květnu 2023, kdy jí manžel řekl, že nemůže zůstat s dcerami doma, protože jejich životy jsou ohroženy. Poslední kapkou bylo, že manžela zbili, když přišel domů, byl celý od krve, dcery to viděly a byly v šoku. Do České republiky odjeli, jelikož zde má bratra. O výši dluhů jí manžel nic neřekl. Že má nějaké problémy, si všimla v zimě 2022, nejintenzivnější to ale bylo v květnu 2023, kdy ho zbili. V březnu 2022 došlo k nehodě, kdy za ní jelo auto, které jí následně narazilo do nárazníku a pak do boku. V důsledku toho sjela ze silnice a její auto se obrátilo na střechu. Když policie k nehodě přijela, nehodu jim popsala a sdělila jim, že manžel má

dluhy a pronásledují ho. Policie jí pak s dětmi vzala do nemocnice, zda-li se pak nehodou nějak zabývala, žalobkyně a) neví, ale neřešila to. Jak manžel řeší své dluhy žalobkyně a) neví, protože není práce a o všem jí neříká. Řekl jí, že pronásledování soukromými osobami nikde nehlásil, o důvodech ji neinformoval. Je s ním v telefonickém kontaktu, prý jeho pronásledování pokračuje. Žalobkyně a) dále uvedla, že vymahači dluhu (pět nebo šest mužů) byli u nich doma mnohokrát, každý týden. Ona neotvírala, ale oni křičeli, aby řekla manželovi, aby peníze vrátil. Naposledy ji takto navštívili v červenci, chodit začali v září nebo říjnu před narozením druhé dcery. Někdy ji potkali venku. Dcerám nic neříkala, kromě té autonehody v nebezpečí nebyly. Ona sama jiné problémy v zemi původu neměla, pouze ty spojené s dluhem jejího manžela. O jejich případném přestěhování v rámci Ázerbájdžánu by se vymahači stejně dozvěděli. V České republice má bratra, v zemi původu řadu příbuzných – manžela, strýce, tetu a rodinu z otcovy strany. Pro případ návratu do vlasti soudí, že by už nežili, ale neví, kdy by se to stalo.

18. Správní orgán při svém rozhodování vycházel z výše uvedené žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, z provedeného pohovoru se žalobkyní a), a dále z informací ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ázerbájdžánu, které jsou součástí správního spisu. Konkrétně vycházel z Informace OAMP – Ázerbájdžán: Bezpečnostní a politická situace v zemi. Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 12. 7. 2023 a z Informace OAMP – Ázerbájdžán: Policie. Obecné informace, zákonný rámec, ochranné mechanismy a kapacity ze dne 28. 3. 2023.
19. Zástupci žalobkyň byla dne 29. 11. 2023 dána možnost dle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu se s uvedenými podklady seznámit a vyjádřit se k nim, jakož i učinit návrhy na doplnění dokazování či vyjádřit námítky proti zdrojům informací či způsobu jejich získání. Ten uvedené možnosti nevyužil.
20. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba n e n í d ů v o d n á.
21. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu, rozhodne o udělení azylu. Dle odst. 2 neshledá-li ministerstvo důvody k udělení ani jedné z forem mezinárodní ochrany, odůvodní své rozhodnutí ve vztahu k oběma formám mezinárodní ochrany.
22. Krajský soud ve shodě se žalovaným konstatuje, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobkyň o udělení mezinárodní ochrany je obava z jednání věřitelů, vůči kterým má manžel žalobkyně a) [otec žalobkyň b) a c)] dluhy. Jejich vymahači chodili k nim domů, žalobkyně a) jim nikdy neotevřela, křičeli, aby manželovi vyřídila, že má dluhy uhradit. Několikrát ji upomínali i na ulici. Vše vyvrcholilo tím, že manžela v květnu 2023 zbili. Ten jí potom doporučil, ať s rodinou odjede, že v zemi původu nejsou v bezpečí. S činností vymahačů dluhů žalobkyně a) spojovala rovněž svoji autonehodu v březnu 2023, kdy ji mělo neznámé auto vytlačit z vozovky. Krajský soud předesílá, že jeho následující závěry se vztahují i na nezletilé žalobkyně b) a c), které vzhledem ke svému věku sdílí osud své matky.
23. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví,

náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

24. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu se „*pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*“ Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí „*státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*“ Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona „*pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má (...) a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde brozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.*“
25. Krajský soud na tomto místě zdůrazňuje, že žalobkyně a) v žalobě proti důvodům o neudělení azylu dle § 12 zákona o azylu nic nenamítala. Naopak výslovně uvedla, že jejich příběh naplňuje toliko důvody pro udělení mezinárodní ochrany formou doplňkové ochrany, resp. formou azylu humanitárního ve smyslu § 14 zákona o azylu. Jelikož přezkum rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví je ovládán zásadou dispoziční (dle § 75 odst. 2 s. ř. s. soud přezkoumá výroky napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů), nemohl se krajský soud problematikou zákonnosti a správnosti důvodů, které vedly žalovaného k závěru, že žalobkyním mezinárodní ochranu formou azylu dle § 12 zákona o azylu neudělí, zabývat. Konstatuje tak pouze, že žalovaný se této problematice podrobně věnoval na str. 3 až 4 napadeného rozhodnutí a to způsobem přezkoumatelným, neboť svoje závěry srozumitelně a na základě dostatku důvodů odůvodnil.
26. Rovněž stran neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu žalobkyně a) vůči napadenému rozhodnutí žalovaného žádné výtky nevznesla. Danou problematikou se žalovaný zabíral na str. 4 napadeného rozhodnutí, a to rovněž způsobem plně přezkoumatelným.
27. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále je „humanitární azyl“) z humanitárního důvodu. Rodinnému příslušníku podle § 13 odst. 2 azylanta, kterému byl udělen humanitární azyl, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí humanitární azyl za účelem sloučení rodiny; § 13 se použije obdobně.
28. K otázce posuzování humanitárního azylu krajský soud rovněž odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, či ze

dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je přitom limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48).

29. V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, Nejvyšší správní soud dále uvedl: *„Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“*
30. Žalovaný se v souvislosti s otázkou možného udělení humanitárního azylu zabýval na str. 4 až 5 napadeného rozhodnutí rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobkyň a přihlédl i k jejich věku a zdravotnímu stavu. S ohledem na vyjádření žalobkyně a) při pohovoru mu nezbylo, než konstatovat, že žádná ze žalobkyň netrpí žádným onemocněním, které by jim jakkoliv omezovalo či nějakým způsobem komplikovalo bezpečný návrat zpět do vlasti. Nutno rovněž podotknout, že žalobkyně a) otázku udělení humanitárního azylu ve správním řízení nikterak neakcentovala. S tímto závěrem žalovaného se krajský soud ztotožňuje, ostatně s žádným tvrzením stran zdravotního stavu žalobkyň nepřišla žalobkyně a) ani v žalobě. V ní v souvislosti s institutem humanitárního azylu pouze stručně odkázala na složitou a dle jejího názoru neřešitelnou finanční situaci její rodiny v zemi původu. Takový obecný důvod však z důvodů shora uvedených pro udělení humanitárního azylu postačovat nemůže.
31. Nutno ještě dodat, že žalovaný se správně zabýval i tím, zda žalobkyně nepocházejí ze země, která by byla vystavena aktuální humanitární katastrofě, a přílehavě dospěl k závěru, že tomu tak není.
32. Krajský soud se tedy ztotožňuje se žalovaným, pokud neshledal, že by v případě žalobkyň bylo „nehumánní azyl neudělit“. Tento institut je totiž zcela výjimečný a nelze jím řešit získání povolení k pobytu v České republice.
33. Následně soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
34. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je

státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení trestu smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

35. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobkyně a), tak z informací získaných v průběhu správního řízení (jejich výčet je uveden v bodě 18 tohoto rozsudku), které lze označit za objektivní, transparentní a aktuální. Krajský soud má přitom za to, že již jen z obsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřetelné, že žalovaný se dané problematice věnoval jako celku ve vztahu k individuálnímu posouzení situace žalobkyně. Není přitom v daném případě nutné a ani hospodárné, aby se žalovaný podrobně vyjadřoval ke každému dílčímu podkladu pro vydání rozhodnutí zvlášť, pokud zjistí stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
36. Nelze dále tvrdit, že by žalobkyně a) byla postupem správního orgánu zkrácena na svých právech, kromě toho byla (resp. její zástupce) obeznamována s možností se s podklady pro vydání rozhodnutí seznámit v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu. Mohla dále podklady pro vydání rozhodnutí ve věci také doplnit. Nelze tak žalobkyni a) přisvědčit, že by žalovaný postupoval v rozporu s § 3 správního řádu, resp. s tam zakotvenou zásadou zjistit skutkový stav posuzované věci v úplnosti, tak aby o něm nebyly pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 téhož zákona. Žalovanému nelze vytknout ani to, že by své závěry v napadeném rozhodnutí dostatečně neodůvodnil.
37. Žalovaný a ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobkyním mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť jak vyplývá z Informace OAMP - Ázerbájdžán: Bezpečnostní a politická situace v zemi. Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 12. 7. 2023, je Ázerbájdžán zemí, jejíž právní předpisy neumožňují udělit trest smrti za žádný trestný čin. Krajský soud je ve shodě se žalovaným v tom, že žalobkyním v případě návratu do vlasti hrozba vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a) zákona o azylu nehrozí, to ostatně ani nenamítaly.
38. Žalovaný se dále vypořádal i s tím, zda by žalobkyním mohla hrozit vážná újma ve formě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Vhodně přitom poukázal i na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, podle něhož pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponížení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Žalobkyni a) popisované potíže, obavy z věřitelů jejího manžela, který nesplatil řádně svůj dluh, ovšem pod výše definovanou hrozbu vážné újmy

subsumovat nelze. Žalovaný správně upozornil na to, že žalobkyně a) měla a má možnost využít ochrany v zemi původu. Z Informace OAMP – Ázerbájdžán: Policie. Obecné informace, zákonný rámec, ochranné mechanismy a kapacity ze dne 28. 3. 2023, plyne, že v Ázerbájdžánu fungují policejní složky a i proti jejich případně neprofesionálnímu postupu se může žalobkyně a) dále bránit. Ta přitom (stejně jako její manžel) na tuto možnost ochrany zcela rezignovala. A to ať už v souvislosti s praktikami vymahačů manželova dluhu, kteří měli jejich domácnost navštěvovat a přes dveře [žalobkyně a) uvedla, že jim nikdy neotevřela] a někdy i při osobních setkáních na ulici ji vyzývali, aby manželovi připomněla nutnost splacení dluhu, tak v souvislosti s jí popsanou autonehodou, kterou nepovažovala za náhodnou (přestože policie byla na místě přítomna, zajistila žalobkyním lékařskou pomoc a žalobkyně a) jim i měla sdělit své podezření, nic dalšího již ve věci nepodnikla; jak sama uvedla - „já už jsem to neřešila“). Těžko tedy v tomto směru předjímat, že by zde existovaly skutečně objektivní a relevantní důvody pro to, aby si žalobkyně a) mohla důvodně myslet, že ji v jejím postavení policie odmítá pomoc poskytnout. V návaznosti na to je pak zcela nelogická její žalobní výtky, že žalovaný nedostatečným způsobem vyhodnotil činnost policejního orgánu v zemi původu, jakož i činnost kontrolního orgánu policie, ke kterému by žalobkyně a) mohla směřovat své případné obavy z pronásledování a nečinnosti policejního orgánu. Vždyť žalobkyně a) se nejenže neobrátila na tyto kontrolní orgány (prokuratura, úřad veřejného ochránce práv), ona se bez dalšího neobrátila ani na samotnou policii. Pokud jde o popsanou dopravní nehodu, pak z žádné věrohodné indicie nelze dovodit, že se skutečně jednalo o nehodu zaviněnou třetí osobou úmyslně, v souvislosti s manželovým nesplaceným dluhem; jde pouze o domněnku žalobkyně a). Ta rovněž nikterak podrobněji nepopsala, co že by jim mělo při návratu do země původu hrozit, jenom expresivně vyjádřila přesvědčení, že by už nežili. Její manžel (stejně jako řada příbuzných) přitom v zemi původu nadále žije, ona ji pak opustila pouze na základě jeho doporučení. Sama při pohovoru uvedla, že dle jejího mínění např. žalobkyně b) a c) kromě zmíněné autonehody v žádném nebezpečí nebyly.

39. Dlužno dodat, že žalovaný se této problematice věnoval pečlivě na stranách 5 až 6 napadeného rozhodnutí. Krajský soud souhlasí s jeho závěry, že nebylo prokázáno, že by žalobkyním v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu ustanovení § 14 odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
40. Dále lze konstatovat, ohledně neudělení mezinárodní ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, že v zemi původu žalobkyň neprobíhá žádný ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobkyním za vážnou újmu ve smyslu tohoto ustanovení. V tomto směru žalobkyně rovněž vůči napadenému rozhodnutí žalovaného žádné výtky nevznesly.
41. V ustanovení § 14b zákona o azylu je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny. V tomto směru žalobkyně žádné žalobní námitky neuplatnily.
42. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč žalobkyním nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení (§ 50 a 52 správního řádu). Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem,

proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

43. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobkyním, které ve věci úspěch neměly. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, ani je nepožadoval, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 12. dubna 2024

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce